

OB SVETLOBI ZGLEDOV

TONE RODE

(Govor na proslavi 45. obletnice Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka)

Nekje prav na začetku naše skupne poti, je pred 60. leti v Vetrinjskem taborišču, ravnatelj Marko Bajuk sklenil, da bo pričel zbirati slovenska begunska dekleta in fante k pouku v upanju, da bi v težkih in nenavadnih okoliščinah, dokončali srednjo šolo. S časom je dosegel, da je bila slovenska begunska gimnazija priznana pri angleških in avstrijskih oblasteh. Tako je omogočil, da se je veliko mladih lahko vrnilo na pot študija, v časih ko je večina ne upala na skorajtno pot domov, nazaj v Slovenijo.

Petnajst let kasneje v Buenos Airesu, ko je slovenska skupnost počasi dobivala organizirano podobo in je nova generacija, rojena v taboriščih ali pa že v Argentini, pričevala srednjo šolo ter se počasi vključevala v argentinsko družbo, je dr. Marko Kremžar sledil podobnemu navdihu v upanju, da bi tej generaciji mladih Slovencev skrbno posredovati dodatnih vezi z lastnimi koreninami in domovino staršev, preko poglobljenega znanja slovenske kulture, jezika in književnosti. Kar se je takrat pričelo kot literarni krožek je, s trudom in naporom, s pomočjo mnogih sodelavcev in podpornikov, s časom preraslo v celoletni tečaj za vse slovenske srednješolce v Buenos Airesu ter nemoteno delovalo vse do danes, ko 45. let po ustanovitvi, proti vsem napovedim, šteje nad 160 dijakov.

Slovenski srednješolski tečaj je, generacijo za generacijo, v najtežjih letih dorajčanja, mnoga mlada slovenska dekleta in fante ohranil v povezanosti s slovenskimi koreninami. Bil je vseskozi ključni dejavnik za povezovanje mladih iz različnih okrajev velikega Buenos Airesa v celovito enoto, do katere bi težko prišlo, če bi se mladi v glavnem zbirali le po slovenskih domovih in to le do konca osnovnošolskega pouka. Mirno lahko rečem, da je verjetno kar nekaj tu navzočih staršev našlo svojega izvoljenega življenjskega druga prav na tečaju. Tako je bil tečaj tudi s sociološkega in družabnega vidika ključnega pomena, da smo kot skupnost obstali vse do danes.

Tečaj pa ni nikoli hotel biti le izgovor za družabnost temveč je od vsega začetka stremel po kvaliteti. Iskreno je hotel biti, kljub skopem času, ki je bil na razpolago, vsaj skromen nadomestek slovenske gimnazije za vse v izseljenstvu rojene in Slovenije prikrajšane mlade Slovence v Buenos Airesu. Marsikdo od nas, ki se je v teh zadnjih petnajstih letih po osamosvojitvi preselil v Slovenijo ali pa se je le odločil za npr. nostrifikacijo svojih študijev, je hitro spoznal kako bistvene važnosti je bil prav srednješolski tečaj za lažje vključevanje v sodobno matično slovensko družbo.

Škozi desetletja je bil tečaj napajalnik duha, ki je ohranjal in vsem mladim posredoval samozavestno slovenstvo in evropejstvo, mnogo pred padcem železne zavesne in osamosvojitve Slovenije. Tečaj je bil ključno dopolnilo vloge staršev ter slovenskih osnovnih šol pri vzgoji mlajših generacij ter bistveno prispeval k temu, da smo bili vzgojeni tudi v drugačnem duhu od tega, ki je prevladoval v argentinskem okolju. Imeli smo privilegij, da se je skupina intelektualcev soboto za soboto nesebično trudila, da bi razvijali vse svoje talente, morda tudi tiste za katere v argentinski šoli ni bilo poslušala. Iskreno so se trudili, da bi nas usmerjali k modrosti, v upanju da bi postali duhovno bogati, duhovno uravnoteženi in celoviti ljudje v dobro Argentine in Slovenije. Prepričan sem, da je prav zaradi slednjega tečaj bil ključnega pomena v celotnem razvoju slovenske skupnosti v Argentini in je to še danes. Ko se pa skušam ozreti naprej se zavedam, da bo imel celoten šolski sistem slovenske skupnosti v Argentini ter predvsem srednješolski tečaj še važnejšo vlogo v bodočnosti, v kolikor bomo še hoteli ostati Slovenci in Evropejci.

Danes se zdijo izzivi drugačni. Kljub veliko večji razpoznavnosti Republike Slovenije ter njenih uspehov v zadnjih petnajstih letih, kljub privilegijem in čisto konkretnim prednostim slovenskega državljanstva v novih okoliščinah, ko s slovenskim potnim listom brez vizuma nemoteno potuješ npr. v ZDA ter si lahko ponosen

Nad. na 2. str

Bajuk ne naprej predsednik NSi

Nova Slovenija se je v soboto 19. novembra v Novi Gorici sestala na svojem drugem kongresu pod geslom Nove možnosti Sloveniji, kjer so izbrali novo vodstvo in odločali o programskih in statutarjih spremembah. Delegati druge največje vladne stranke so na predsedniških volitvah izbirali med dosedanjim predsednikom Andrejem Bajukom in županom Dolenjskih Toplic Francem Vovkom.

Odkar je Novi Sloveniji na lanskoletnih parlamentarnih volitvah uspelo volilni izid iz leta 2000 izboljšati le za pol odstotne točke, je del članstva nezadovoljen z vodenjem stranke ter slabo komunikacijo med vodstvom in bazo „na terenu“. Med kritiki vodenja NSi se je po parlamentarnih volitvah najbolj izpostavil predsednik sveta in evropski poslanec Alojz Peterle, ki se je dalj časa omenjal kot možni protikandidat Andreja Bajuka.

Čeprav naj bi velik del članstva Peterleta nagovarjal h predsedniški kandidaturi, pa se ta zanjo ni odločil. Prepričan je bil namreč, da se je znotraj stranke ustvarilo ozračje strahu, saj naj bi „različni notranji in zunanji vplivi uspeli v precejšnjem delu stranke ustvariti oceno, da bi bila kandidatura nevarna za stranko in Slovenijo“.

Razmere so zaostrele ne trditve Borjana M. Turka o domnevem sodelovanju Peterleta z nekdanjo Službo državne varnosti. Takšne trditve je ostro zanikal tudi predsednik Bajuk, s čimer se je napetost v stranki, predvsem pa med Bajukom in Peter-

letom, nekoliko sprostila.

Na kongresu v Novi Gorici je bil Andrej Bajuk končno ponovno izvoljen za predsednika stranke. Bajuk v izjavi novinarjem komentiral izid kot „jasen in dokončen mandat“, kljub temu pa je napovedal določene spremembe. Bajuk, ki je prejel 143 glasov, 105 glasov ob treh neveljavnih glasovnicah pa je prejel njegov protikandidat in župan Dolenjskih Toplic Franc Vovk, ki je rezultat označil kot „dovolj jasno in resno opozorilo“ Bajuku.

Alojz Sok in Janez Drobnič sta bila ponovno izvoljena za podpredsednika, nova podpredsednica je poslanka v Evropskem parlamentu Ljudmila Novak; eden pa bo predstavljala član NSi v tujini (doslej je imela stranka tri podpredsednike, od katerih je dva izvolil kongres).

Predsednik sveta Nove Slovenije Alojz Peterle je v nadaljevanju kongresa stranke delegate opozoril, da bo NSi uspešna le, če se ne bo delila na „Bajukove in Peterletove“. Stranko mora namreč zanimati le skupna

smer, ki bo dosegla relativno večino oz. preseгла mejo desetih odstotkov glasov volivcev.

Svet stranke je v minulem mandatu ocenjeval in usmerjal delo stranke, pri čemer ni manjkalo kritičnih razprav o prepoznavnosti Nove Slovenije, notranji komunikaciji in nizkem volilnem rezultatu, je v poročilu o delu sveta povzel Peterle. Na zadnji seji pred kongresom pa je svet sprejel izjavo, s katero se je zavezal, da bo NSi postala stranka političnega centra z jasnim demokratičnim profilom, opredeljevali pa bi jo tudi jasni koncepti, odločnost, enotnost, dialoška odprtost, učinkovito vodenje, boljše prepoznavnost in boljše sodelovanje med vodstvom in bazo stranke na terenu. To je tudi predvideno v obnovenem programu.

V tem programu je ne zapisano, da so temeljne vrednote stranke slovenska narodna in jezikovna samobitnost, medosebna in družbena pravičnost, načelo notranje demokracije ter ravnovesje med izročilom in napredkom. Slovenija potrebuje novo duhovno okolje. Zavzemajo se tudi za pravičnost pri izobraževanju, pravičnost med generacijami ter pravičnost porazdelitve družbenega bogastva in solidarnost.

Delegati so sprejeli še številne resolucije, ki se nanajajo na področja gospodarstva, šolstva, pravosodja, kulture, družine, infrastrukture, kmetijstva, elektroenergetike, turizma, športa, zunanje politike, varnosti in naravnih katastrof.

Novi ljubljanski pomožni škof Anton Jamnik

Papež Benedikt XVI. je 15. novembra za novega ljubljanskega pomožnega škofa imenoval 44-letnega Antona Jamnika, ki je od julija 2000 direktor Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano.

Dr. Anton Jamnik se je rodil 27. julija 1961 v Ljubljani, sicer pa je doma iz župnije Dobropolje - Videm pri Ribnici na Dolenjskem.

Osnovno šolo je končal leta 1976 v Grosupljem, nato pa se je vpisal na gimnazijo Josipa Jurčiča v Stični, kjer je leta 1980 tudi maturiral. Po odsluženem vojaškem roku se je leta 1981 vpisal na Teološko fakulteto v Ljubljani in diplomiral leta 1987. Ljubljanski nadškof in metropolit Alojzij Šuštar ga je 29. junija 1987 v Ljubljani posvetil v duhovnika. Po maturaciji je bil imenovan za kaplana v Kočevju. Od leta 1990 do 1994 je bil nadškofijski tajnik v Ljubljani.

V tem času je pri katedri za filozofijo Teološke fakultete Univerze v Ljubljani nadaljeval magistrski študij in leta 1993 zagovarjal magistrsko nalogo z naslovom Sveto med transcendenco in imanenco v sodobni slovenski filozofski misli. Naslednje leto je bil izvoljen in imenovan za asistenta pri Katedri za filozofijo Teološke fakultete Univerze v Ljubljani. Istega leta se je preselil v Zavod sv. Stanislava, kjer je na Škofijski klasični gimnaziji poučeval verouk in kasneje tudi filozofijo. Nadaljeval je doktorski študij in ga zaključil leta 1997 z disertacijo Rawlsov poskus etič-

ne utemeljitve liberalizma, pod mentorstvom prof. dr. Antona Stresa in somentorstvom dr. Cyrila Barretta s Campion Halla na Univerzi v Oxfordu. Od leta 1997 je docent za filozofijo na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani.

Od leta 1995 do leta 2000 je bil odgovorni urednik krščanske revije za duhovnost in kulturo Tretji dan. Od ustanovitve dalje (od leta 1993 do leta 1997) je bil tajnik Metane krovne komisije katoliške Cerkve in slovenske vlade. Leta 1997 je postal mladi član Evropske akademije znanosti in umetnosti s sedežem v Salzburgu. Julija 2000 ga je ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode imenoval za direktorja Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano.

Od avtorskih del je njegova najpomembnejša knjiga Liberalizem in vprašanje etike, ki je leta 1998 izšla pri Novi reviji. S področja etike in družbenih vprašanj je objavil tudi nekatere druge razprave.

DVE LETI PO REFERENDUMU

Vlada je na seji sprejela predlog novele zakona o trgovini, ki v celoti povzema referendumsko vprašanje. Trgovine z nujnimi življenjskimi izdelki bodo lahko odprte do največ deset nedelj v letu, medtem ko bodo lahko neomejeno odprte le izjeme z omejeno prodajno površino. Sindikat delavcev trgovine je z vladno odločitvijo zadovoljen, trgovci pa v primeru uveljavitve takšnih sprememb zakona napovedujejo vnovično ustavno presojo.

BERI...

„VELIKA PUNTARIJA“ NA PRISTAVI..... 3	V CLEVELANDU UMRL MATE ROESSMANN..... 4
LITERARNI VEČER PREVAJALCEV..... 4	IZ ŽIVLJENJA SLOVENCEV V ARGENTINI ... 6

SLOVENC V ARGENTINI

„Velika puntarija“ na Pristavi

Vsak, kdor je kdaj sodeloval pri kakšnem gledališkem nastopu, ve koliko dela zahteva priprava predstave, koliko časa posvečenega učenju in vajam, koliko skrbi in živcev, koliko potrpežljivosti, zbranosti, smisla za odgovornost, itd. To seveda velja za vsako umetniško delo. A lahko si predstavljamo kako se vse to poveča kadar gre za tako monumentalno delo, kot so ga pristavčani in sodelavci iz drugih domov, pod vodstvom g. Miha Gaserja, pripravili letos za kulturni program Pristavkega dne.

Delo je bilo res monumentalno, pa če pomislimo na besedilo drame, na številno igralcev, na tehnične pripomočke... **Velika puntarija — Dramska kronika iz leta 1573** Bratka Krefta je dokaj zahtevno delo in to je postalo očitno vsem, ki smo prisostvovali eni od obeh predstav (nekateri celo obe ma.), v soboto 29. in v nedeljo 30. oktobra.

matčevali. Ujetnike so obetali na drevesa, natikali na kole, jih rezali in domove požigali. S tlako so morali popraviti vso škodo, ki je bila med uporom storjena na gradovih.

Leta 1573 je prišlo do velikega hrvatsko slovenskega upora, kateremu so se pridružili slovenski kmetje na Štajerskem in Kranjskem. Neposredni povod so bili zemljiški spori in krvavi spopadi med grofico Heningovico (ki so jo kmetje večinoma podpirali) in krvoločnim grofom Tahijem. Vodstvo upora je prevzel kmet Matija Gubec, pomagal pa mu je Ilija Gregorič, ki je bil zaradi pogostih turških napadov vajen vojskovanja. Njihov namen je bila odprava fevdalnega reda ter biti pokorni samo cesarju.

Združilo se je okoli 12.000 oboroženih upornikov s podrobno izdelanim vojaškim načrtom, ko bi končno združena vojska udarila na Zagreb.

Plemiči so se pobotali, se dobro pripravili na boj in končno premagali puntarje pri Stubici. Več tisoč kmetov je padlo v boju, Matijo Gubca pa so kot „kmečkega kralja“ v zasmeh in opozorilo kronali z razbeljeno železno krono, nato ga pa s štirimi konji raztrgali.

Bratko Kreft se je za svojo dramo verno oprl na zgodovinska dejstva in na njih zgradil zanimivo in poučno zgodbo, ki nam je pomagala podoživljati življenjsko borbo ljudi tistih časov.

Nemogoče bi bilo podrobno opisati izvirne vlog vseh sedemindeset igralcev (toliko jih je vsaj v programu, morebiti se je še kdo pridružil), a naj vsaj na kratko malo omenimo osebne vtise. Najprej smo na odru zagledali Borjana Modica in Karla Selana. Prvi je izrabil vso svojo odrsko izkušnjo, ki jo poznamo, da je z gotovostjo odigral vlogo Matija Gubca. Njegov možakarski glas, pokončna postava, trden korak po odru in krvnost so bili primerni, da so gledalci in tudi soigralci začutili avtoriteto, brez katere si nebi bilo mogoče predstavljati voditelja kmečkega punta. Prav tak

Po dolgem času smo lahko zopet uživali tako vele-predstavo, in sicer po dvajsetih letih, od kar je režiser Gaser moral zaradi zdravstvenih razlogov prekiniti projekt predstavne ciklusa slovenske zgodovine.

Fevdalni sistem se je na slovenskem ozemlju uveljavil za časa Frankov. Da bi bil kmet varen pred raznimi napadalci, se je zatekal k svetnemu ali cerkvenemu gospodu, kateremu je moral v zameno izročiti svoje zemljišče. Največkrat ga je dobil nazaj, a le za dosmrtno uživanje ali kvečjemu z zelo omejeno dedno pravico. Tako je zemlja, ki je bila takrat še skoraj edini vir sredstev za preživljanje, postopoma postajala last plemstva.

Kralj je delil fevde tujim plemičem in tako je vedno ostrejša delitev slojev postajala tudi narodna delitev. Slovenski kmetje so bili podložni tuji gospodi. Njihovo socialno stanje se je izenačevalo navzdol. Dajatve, sprva samo v pridelkih, pozneje pa že v denarju, ter obvezna tlaka (delo na plemičkem zemljišču) so bile do potankosti točno zapisane v urbarjih.

S časom so graščaki še bolj pritiskali na svoje podložnike in zahtevali nemogoče dajatve, ne glede na določila v urbarjih.

V neizbežni stiski, katero so občasno še povečale naravne nesreče kot kuga ali roji kobilic, so izbruhnili upori, ki so po nemški besedi Bund (zveza) dobili ime Puntarija. Bile so to zveze upornih kmetov, katerih razpoznavni znak je največkrat bil zimzelen za klobukom. Borili so se proti fevdalcem za „staro pravdo“, to se pravi za zapisano v urbarjih.

Plemiči so se za vsak upor strahno

izbruhnejo v zunanost, bodisi to z vpitjem med borbo, v pogovoru s prijatelji ali pa v joku.

V vlogi Ivana Matkaliča smo zopet videli na odru Blaža Mikliča. Njemu še posebno uspejo konfliktnosti vlog in tudi v koži Matkaliča smo opazili notranje borbe kmeta, ki ser rad posladka z vincem, ali ki bi skoraj navno rad izkazal sodelovanje pa čeprav z bobnanjem (sicer brez posebnega talenta), istočasno pa se zanima za luteranske knjige in je za pravico zmožen s skupino prijateljev darovati življenje. Čeprav je to za tak značaj, je Miklič izvrnil svojo vlogo naravno, tako v veselju kot v trpljenju, in njemu je bila podana pomembna odgovornost, da izreče zaključne besede nastopa.

Aleks Zarnik je resno predstavil trdnost Marka Nožine, Franci Schiffrer st. je spremljal že imenovane v vlogi Mihajla Gurčiča, Martin Pavlovič je v gledalcih kmalu vzbudil sumljivost do Petra Šajnoviča (nekateri njegove afekcije so celo pripomogle k temu), Adrijan Gaser pa je skupini puntarjev dodal mladost in sprotnost v vlogi Ivana Mogajiča. Končno, ob tej skupini možakarjev, se je vredno izkazal Jože Oblak, v vlogi Babiča, ki je s svojo bolj nežno postavno in glasom miril puntarje, s tem pa pomenil gledalcu trenutno maziljenje sredi nemirnih in krutih položajev, ki jih je ta imel pred seboj na odru. Vse te moške vloge so bile sestavljene in torej tudi podane z eleganco, ki po eni strani ni onemogočala jasnega razlikovanja

s plemstvom ne uprizoritve skromnosti in enostavnosti teh kmetov, po drugi strani pa je pripomogla k slutenju njihovih plemenitih in junških duš (saj telesne postave izražajo tudi to, posebno v gledališču). Ti moške nikakor niso bili pretirano rustiki, trdi in nerodni, ne telesno, ne umsko, ne čustveno, kot se marsikdaj prestavlja skromne in delovne osebe, zlasti kmečke vloge. V vlogah kmetov izdajalcev sta Matjaž Čeč in Niko Stariha znala dobro utelesiti notranji konflikt skupine, čeprav s kratkimi posegi. Tudi te vloge je treba jemati resno, čeprav so kratke, ker so dokaj pomembne za potek dogodkov in zgodbe. Kmečka stražarja sta bila Kristjan Kopač in Aleks Puntar; Janez Jelenc, Tomaž Maček, Ludvik Kopač, Joško

Rožanec in Danijel Boh so pa s pozornostjo utelesili ostale kmete.

Deklinke vloge so sicer po zahtevi besedila ostale na drugem mestu (kot dokaz naj služi to, da za nekatere niti ne poznamo imena, temveč so označene po priimkih svojih mož, med dramo jih pa moške enostavno imenujejo kot „žene“). Vsekakor so nudile moškimi vlogam dobro oporo, in čeprav je to za vloge s kratkimi vstopi, so gospe in dekleta odigrale z resnostjo in odgovornostjo, ter z velikim čutom, kot je za ženske pač značilno. Tako na primer Cvetka Tomažević v vlogi Gubčeve, Maruša Čeč v vlogi Gregoričeve, Metka Kopač kot žena na smrt obsojenega, Mimi Kočar v vlogi Pasančeve in Andrejka Puntar v vlogi Mare Gubec, ki je s svojo mladostjo spremljala Mogajiča, s katerim se je dobro razumela prav tako na odru kot izven njega. Smisel za strah in trpljenje je, v prvem delu igre, visela na ramah teh žen-

skih vlog, kar je obenem pripomoglo k poudarjanju korajže iz strani mož. Poleg teh deklet so pa razgibanosti „množičnih prizorov“ prispevale s svojo prisotnostjo kmetice: Saša Urbančič, Marjana Petkovšek, Berni Juhant, Viktorija Selan, Tatjana in Marjana Rožanec, Tatjana Groznik, Helena Oblak, Gabrijela Čamernik, Marjanka Oblak, Veronika Kocmur, Natalija Mele in Ani Kočar. Tudi otroci so sodelovali pri nastopu, in ti so bili Danijela in Mikaela Selan, Aleš Grohar, Tomi Maček, Matjaž Rožanec, Pavel in Gabrijela Oblak in Ljudmila Golob.

Čeprav vloge tistih, ki predstavljajo množico, ne potrebujejo podrobne osebne izdelave, je treba priznati, da vseeno zahtevajo dosti zbranosti pri raznih dogajanjih, pravočasne vstopne, obenem pa pomembno skromnost s strani igralcev, ki vedo, da ne bodo izstopali a se vseeno pridružijo

gledalški avanturi in požrtvovalnosti, ki jo igra zahteva. Njihov nastop nikakor ni bil nepomemben, ampak pravilno izrabljen s strani režiserja in je pripomogel k razgibanosti raznih slik in h klimatizaciji raznih položajev v drami, kot npr. pri blagoslovu pred bitko ali med njo. Res je, da je smisel za zbranost pri nekaterih bila bolj dosledna kot pri drugih (nekaterim deklicam je v begu med bitko kdaj ušel kak nasmeh), a vsekakor je nastop te množice dodal svoje poteku zgodbe.

Vloge in njihov izvajalci, ki smo jih do sedaj omenili, so nastopali predvsem v prvem in tretjem dejanju, poleg konca drame. Drugo in četrto dejanje sta se pa

Nad. na 4. str.

„Velika puntarija“

Nad. s 3. str.

vrtili v graščinskih prostorih z drugo skupino igralcev. Med njimi omenimo najprej povratek na oder (zdi se, da ga že dolgo nismo videli) Jožeta Korovca z zrelim nastopom v vlogi kofa Jurija Drankoviča. Primerno se je držal potez, ki so taki vlogi pripadale, in celo njegov glas je pripomogel k vtisu, da gre za izkustveno osebnost. Vprašanje, ki ostaja je, do katere mere je prišlo do izraza možno notranje moralno obotavljanje te vloge, a kaže, da sta režiser in igralec izbrala bolj gotov karakter za to osebo. Z veliko gotovostjo je nastopal tudi Gregor Modic, v vlogi Garparja Alapiča. Očitno se mi zdi, da smo opazili ne

kljub temu je bil prostor pametno izrabljen in obdelava scene je bila v soglasju z monumentalnostjo nastopa. Za mizarstvo sta skrbela Tomaž Maček in Rudi Gričar.

Čeprav je na pristavski dan predstava začela ne z naravno sončno svetlobo, je kmalu postala potrebna uporaba šestindvajset reflektorjev, ki so bili na razpolago ob tej priložnosti. Osvetljava je bila brez posebnih zapletov; med nastopom je večinoma žarela „v polno“ in svetlo na tisti tretjini odra, kjer se je vrtilo dogajanje, razen v petem dejanju, ko je bil efekt mraka uspešno dosežen z barvano lučjo. Denimo, da je osvetljava bila „klasična“, prav tako vse ostalo, kot je med slovensko skupnostjo v Argentini navada.

Maskiranje, v rokah Metke Magister, je pokazalo svojo pomembnost predvsem v drugi polovici, po bitki, ko je bilo treba doseči efekt ran, oteklina, itd. Bilo je zmerno, brez nepotrebnih pretiravanj, ki bi zadevi zmanjšala realizem. Prav tako so bili pomembni kostumi, kajti z njimi je bila jasno označena razlika vlog. Zanje ima zaslugo Magda Četarek s sodelavci.

Tudi glasba je izredno pomembna pri takih nastopih. Pravzaprav, pomembna je pri vsakem nastopu, kajti brez dvoma pomaga, da gledalec vstopi (včasih celo podzavestno) in se čustveno umesti v klimati, s katero hoče režiser predstaviti vsak prizor ali dejanje.

Lahko bi si kdo sprva predstavljal, da se bodo odgovorni pač odločili za glasbo iz iste dobe, iz XVI. stoletja. Namesto tega so pa izbrali poznejše skladatelje (od Haendla ali Mozarta, do Karla Orffa ali celo Andrew-a Lord Weberja). Večinoma je šlo za skladbe, v katerih so trobila zvalila gledalca k vzdruju gizdavosti, vojaških čet, borbe, množičnosti in virilnosti. Zaključek in končni pozdrav je bil pa zelo zadeto uglasben z Puccinijevo skladbo za zbor in orkester.

Zvok, za katerega sta skrbela Sandi in Adrijan Gaser, je deloval v redu, mimo nekaterih težav. Z osebnimi mikrofoni ni enostavno nastopati, kajti igralec jih ni vaje, da bi pa bili na razpolago že za vaje je pa zaenkrat nemogoče zaradi stroškov. To smo tudi opazili, ko je kak igralec po izhodu iz odra ne naprej govoril, ne da bi pomislil, da je mikrofona lahko ne priklopljen. Slitalo se je zelo dobro spredaj in zadaj, le počasno utiranje glasbe je katerikrat pokrilo prve besede naslednjega prizora.

Vse te točke, ki smo jih omenili, pa končno slonijo na ramenih umetniške skrbi režiserja. Lahko si samo predstavljamo

korak naprej pri rasti tega igralca, ki dosega vsakič vidnejšo naravnost pri nastopih. Ob surovosti te vloge je pa Martin Križ dobro izdelal antitezo v baronu Mihajlu Sekelju, kateremu pripadanje v njemu slouju ni utopilo moralnega čuta. V vlogi Franca Tahija smo ponovno imeli možnost videti nastop Dominika Oblaka. Izkušen igralec, kot je, se je izkazal sproščeno, kot je pri njem navada. Nekatero njegovo osebno kretnje so kdaj pa kdaj zdele biti malo „premladostne“ za starejšega krutega luteranskega grofa Tahija, bolje pa mu je uspela uporaba glasu. Primerno ga je spremljal Ivo Urbančič v vlogi Simona Kegleviča. Skupaj z omenjenimi so pri teh prizorih uspešno sodelovali Milon Mavrič v vlogi Stjepka Gregorijanca, Pavel Grohar v vlogi oskrbnika, Ivan Klemenčič v vlogi Martiniča, ter Pavel Klemenčič, čigar vloga Komornika je v začetku izgledala nepomembna, pa nas je presenetila ob zaključku in podala dramatične večje vzdruje tragike z izdelanim prizorom.

Kar se pa tiče ženskih vlog, v primerjavi s prej omenjenimi, so te druge zahtevale prikaz svojevrstne apatičnosti in brezbriznosti, katere je z eleganco sestavila Tajana Kržinik, v koži grofice Urule Heningovice, z njo pa Zorka Gris, ki se je v vlogi Erdödijske počutila očitno udobno uživajoča v taki afektirani in cinični finesi. Vso sceno so v tihini in zbranosti, ter s skromnostjo ki pripadajo takim včasih celo neprijetnim vlogam, spremljale služabnice. Utelesile so jih Nežka Papež, Marjana Grohar, Majda Maček in Karolina Kenda.

Kot vojaki so nastopali Maksi Maček, Martin Zarnik, Andrej Conde, Tomaž in Luka Kenda, Alen Kogovšek in Tadej Zurc. Niso imeli izrednega protagonizma, a za njih korakanje bi bilo potreba malo več moške trdnosti. Končno moramo omeniti nekatere kratke a dober nastop Marjana Kopača v vlogi ječarja ob koncu drame.

Besedilo je bilo zahtevno a je dobro teklo. Seveda, kot vedno, se kdaj pa kdaj kaj zatakne, toda nekatere so bile neopazne, druge pa uspešno rešene.

Za scenski prostor je poskrbel Andrej Golob s sodelavci. Obirn pristavski „oder“ je bil razdeljen na tri dele. Na levo prizorišče kmetov, na desno graščinska palača, na sredi pa ječa. Na desni strani je prostor postal nekaj omejen (v nekaterih trenutkih se je tam zbiralo okoli najmanj oseb), a verjetno ni bilo drugega izhoda;

membami v tem času. Klasičen stil in razdelitev dogodkov na odru sta pomagala k jasnosti in prostori so bili čimbolj izrabljeni. Ni bilo videti nepotrebne gneče igralcev v prostorih. Čistost in jasnost je težko doseči že z majhno skupino igralcev, kaj nele če nečevilo nastopajočih sega skoraj do sedemdeset. Tudi ni enostavno vsako glavno vlogo osebno zasledovati pri vajah, kadar jih je toliko, a zaslužili smo pri vsaki vodilno roko režiserja. Vsemu temu dodajmo ne lastno priredbo besedila.

Izpeljava „odrske bitke“ nikakor ni enostavna zadeva. Režiser je našel bister način, da je uprizoril borbo, z uspešnimi

efekti. Kar se pa tiče osebnih bitk, pa moramo vedeti, da te potrebujejo dobro zamisljeno in naučeno „koreografijo“.

Za konec je primerno, da izrabimo te vrstice za ponovni aplavz in priznanje režiserju za to avanturo, skupaj s tem pa naše čestitke in zahvala njemu in vsem nastopajočim in sodelavcem za tako zgodovinsko-humanistično-umetniško darilo tistim, ki smo imeli čast biti med gledalci. Predstava mora brez dvoma biti pristavčanom v ponos, celi skupnosti v veselje in kulturnim delavcem v zgled.

Vsem hvala lepa.

F. in M. S.

Literarni večer prevajalcev

Literarni večer „Iz slovenščine v druge jezike“ sta organizirala Veleposlanstvo Republike Slovenije in Lektorat slovenskega jezika na Filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu.

To je bilo v torek 8. novembra 2005 zvečer v Casona del Arte — Foro Ghandi, na ulici Av. Corrientes 1743.

Večer je odprla ga. Jana Strgar svetovalka in začasna odpravnica poslov s pozdravnim nagovorom. Predstavila je delo lektorata — prav tako tudi projekt Prevajanja. Le ta se je razvijal v preteklem letu na Univerzah po vsem svetu, kjer so pač lektorati za slovenski jezik.

Pred časom je podpisani poročal v Svobodni Sloveniji o ključnem srečanju udeležencev prevajalskega krožka — ter o zborniku Prevajanja, kjer so izšli

SLOVENCİ PO SVETU Umril je Mate Roessmann

Iz Združenih držav je prišlo sporočilo, da je 16. oktobra umrl v Clevelandu dr. Mate Roessman. Pokopali so ga 29. oktobra po materi pri sv. Vidu na pokopališču Vernih duš.

Ime pokojnika je med mlajšimi rojaki v Argentini gotovo nepoznano. Starejši pa se verjetno ne spominjajo njegovega delovanja ped vojno in med revolucijo v Sloveniji. Iz članka Cirila Mejača v Ameriški domovini povzemamo nekaj podatkov in misli o pokojniku.

Dr. Roessmann je zavzemal vidno in dostikrat vodilni mesto v slovenskih organizacijah. Že v Ljubljani je bil predsednik akademskega kluba Zarja.

Ko so nastopili trenutki globokih odločitev v dvoboju dveh svetov je pokojnik zavzel stalni položaj, ki je odklanjalo dokončno vsak totalitarizem. Z demokratičnimi Slovenci je izbral pot begunstva in nadaljeval študije v Gradcu, kjer je postal celo predsednik študentov graške univerze.

Ko je prišel čas razhoda po svetu, je odšel v Združene ameriške države. Aktivno je posegal v slovensko emigrantsko življenje. V Clevelandu je bil predsednik Slovenske pristave, član glavnega odbora in predsednik Sklada za slovensko kapelo, dolgoletni predsednik Slovenskega državnega gibanja in kot tak najbolj redni in najplodnejši sodelavec lista Slovenska država.

Kljub mnogim, ki so govorili o utopiji, si je dr. Roessmann nenehno prizadeval za ustanovitev neodvisne in samostojne slovenske države. V svojih spisih in nastopih je kot pravnik z največjo logiko dokazoval, da je slovenska država nujna kot najvišja stopnja slovenskih političnih stremeljenj.

Morda bolj kot mnogi je tudi d. Roessmann moral skozi razočaranja in presenečenja. Presenečenje, da je slovenska država nastala in nastala razmeroma hitro; razočaranje pravnik, da ta država ni povsem pravna država.

Dokler so mu moči dopuščale, je neumorno delal, da bi zasijalo sonce slovenske pomladi v Sloveniji. Vsi mu dolgujemo zahvalo za ves njegov trud.

prevodi sodobnih slovenskih avtorjev v osemnajstih jezikih.

No, zdaj so omenjeni študenti priredili svoje prevode za literarni nastop, vse pod vodstvom lektorice Mojce Jesenovec. Omenjena je uvajala nastopajoče in povezovala branje besedil, po sledečem sporedu:

- Vinko Orlak: Kultura med domom in svetom (Mara Črnak Sanchez, Vinko Rode)

- Erika Vouk: -tri pesmi- Modrina, Gospa in Vsa daljna (Damijan Ahlin)

- Tomaž Letnar: Poletna pravljica (Maria Estefania Quiroga - prevajala je tudi Dora Mislej).

- Mare Cestnik: Koncert (Maria Valeria Bajda)

- Iztok Osojnik: Menda nazaj (Marta Jenko Škulj - prevajala je tudi Vera Breznikar Podržaj).

- Maja Gal Štromar: Amigdalino srce, Vpočasnitev (Marjetka Stariha Hostnik - prevajala je tudi Liliana Kožar).

- Dragica Potočnjak: Hrup, ki ga povzročajo živali, je neznošen (Luciana Hribar, Vasja Cimperšek in Roberto Mislej).

Orlaka, Voukovo, Letnarja in Osojnika smo slitali v slovenščini in španščini, Cestnika in Potočnjakovo samo v španščini, Gal Štromarjevo pa kar v štirih jezikih.

Smemo reči, da je bil spored pester, raznolik, podajanje pa dobro in zelo dobro. Glasbena spremljava je bila diskretna, kot se spodobi. Ambientacija v priredbi Damijana Ahlina.

Občinstvo je bilo presenetljivo radodarno z odobravanjem. Še bolj pa smo bili vsi navdušeni ob radodarnosti Veleposlanstva pri pogostitvi, ki je sledila nastopom. Tudi ta, družabni del večera, je lepo uspel.

Vir

Pripis: V zgoraj omenjenem poročilu v Svobodni Sloveniji se je vrnila pomota ob prepisovanju na računalnik. Trdi, da v zborniku ni prevoda v angleščini (nekaj skoraj nemogočega!). Pravilno je, da ga ni v portugalski.

NOVICE IZ SLOVENIJE

KONEC JANKOVIČEVEGA VLADANJA

Člani novega nadzornega sveta največjega slovenskega trgovskega podjetja Mercator so na ustanovni seji razreli predsednika uprave Zorana Jankoviča. Kot je na novinarski konferenci po seji nadzornikov dejal Jankovič, je bil razrejen nekrivdno, in sicer zaradi spremembe v strukturi lastnikov družbe. Podjetje bosta do imenovanja novega prvega moža Mercatorja vodila člana uprave Aleš Čerin in Marjan Sedej, novi predsednik uprave pa naj bi bil imenovan do konca letosnjega leta.

ZAČETEK SPREMEMB NA RTV

Potem ko je 12. novembra začel veljati zakon o Radioteleviziji Slovenija, je parlamentarna mandatno-volilna komisija na petkovi seji sprejela dogovor o začetku kandidacijskega postopka za imenovanje članov programskega in nadzornega sveta RTV Slovenija. Kot je napovedal predsedujoči komisiji Franc Šušnik (SDS), bo besedilo javnega poziva za predlaganje 16 članov programskega sveta, ki jih imenuje državni zbor na predlog gledalcev in poslušalcev programov RTV Slovenija, predvidoma objavljen prihodnjo sredo, nato pa bo začel teči 15-dnevni rok za posredovanje predlogov.

STOLETNICA STANETA KREGARJA

V galeriji Družina so 100. obletnico rojstva slikarja Staneta Kregarja obeležili z odprtjem razstave Kregarjevih slik in osnutkov za barvna okna ter predstavitev monografije Kregarjevo strmenje k nevidnim obalam, ki je izšla pri založbi Družina. Ob odprtju je o Kregarju spregovoril umetnostni zgodovinar Milček Komelj, kulturni program sta oblikovala dramski igralec Pavle Ravnohrib in violinist Drago Arko.

ZIMSKE GUME IN VERIGE

Začela se je zimska sezona v prometu. Vse do 15. marca prihodnje leto morajo biti vsa vozila v cestnem prometu v Sloveniji opremljena s predpisano zimsko opremo, in sicer tudi v primerih, ko bi se ob sneženju sneg oprijemal cestniča ali pa bi bilo vozilo zasneženo, zaledenelo (ledena deska) oz. poledenelo (poledica). Skladno z zakonom o varnosti cestnega prometa v predpisano zimsko opremo spadajo zimske pnevmatike (M+S) na vseh pnevmatikah ali poletne pnevmatike na vseh pnevmatikah ter snežne verige, ki morajo biti v zimskih razmerah nameščene na pogonskih kolesih.

BREZPOSELNOT NA DVA NAČINA

Stopnja registrirane brezposelnosti v Sloveniji je septembra znašala deset odstotkov, kar je enako kot avgusta, so sporočili iz državnega statističnega urada. Stopnja anketne brezposelnosti, ki se izračunava po metodologiji Mednarodne organizacije za delo (ILO) in jo državni statistični urad objavlja četrtletno, pa je v Sloveniji v drugem trimesečju povprečno znašala 5,8 odstotka.

TRI MOŽNE LOKACIJE ZA NEVARNE ODPADKE

Vlada je na podlagi predpriljubljene študije kot najprimernejše potencialne lokacije za odlaganje nizko in srednje radioaktivnih odpadkov določila Vrbino v občini Krško, Čagovje v občini Sevnica in Globoko v občini Brežice. Za te lokacije se bo nadaljeval postopek priprave državnega lokacijskega načrta, je na časnikarski konferenci po seji vlade povedal minister za okolje in prostor Janez Podobnik.

PO SVETU

SEDAJ ŠE JORDANIJA

Jordanska prestolnica je bila tarča terorističnih napadov. Samomorilski napadalcii so si izbrali tri prestižne hotele v Amanu. Po zadnjih podatkih so napadi zahtevali 56 smrtnih žrtev, od tega 11 med tujci, 93 ljudi pa je bilo ranjenih. Med tarčami napadov je bil hotel Radisson, v katerem so imeli med napadom poročno slavje; samomorilski napadalec se je razstrelil v sprejemni dvorani. Pri vходу v hotel Hyatt je eksplodiral avtomobil bomba. Do napada je prišlo v hotelu Days Inn, ki se nahaja v bližini izraelske ambasade. Napade v Amanu so ostro obsodili predstavniki držav in mednarodnih organizacij. Odgovornost za omenjene napade je prevzela teroristična organizacija Al Kaida v Iraku.

POTI TERORIZMA

Na Dunaju je potekala tridnevna konferenca Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi. Na njej bodo strokovnjaki iz 55 sodelujočih držav OVSE in predstavniki mednarodnih organizacij govorili o ukrepih za preprečevanje financiranja terorizma. Namestnik generalnega sekretarja Zveze NATO Patrick Hardouin je na novinarski konferenci pred srečanjem poudaril, da je seveda nujno treba ustaviti finančne tokove terorističnih organizacij. Za odkrivanje struktur terorističnih mrež pa je po njegovih besedah treba hkrati koristno odkrivati poti, po katerih se giblje denar.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI BUENOS AIRES

+ župnik Karel Zajc. Po daljši bolezni je v torek 22. nov. 1955 umrl v buenosaireski bolnici Alvarez župnik Karel Zajc. Bolehal je za sladkorno boleznijo, nazadnje ga je pa zadela možganska kap. Rajni g. župnik se je rodil 10. VI. 1887 v Sodražici. V duhovnika je bil posvečen 18. VII. 1903. Kot zavednega narodnjaka so ga fanatisti na Primorskem preganjali. Njihovemu nasilju se je umaknil in nato služboval kot kaplan v Cerknici, kot župnik pa zatem na Rakitni in nazadnje na Rudniku pri Ljubljani. Begunska leta je preživel na Koronkem, po prihodu v Argentino je najprej deloval kot kaplan v Banfieldu, zatem pa v Buenos Airesu, kjer je bil zadnja leta znan kot spovednik v baziliki sv. Jožefa na Floresu.

+ Franc Zakrajšek. Smrt je zopet posegla v vrste slovenskih novih naseljencev v Argentini ter je 17. XI. t.l. pozvala pred božjo sodbo Franceta Zakrajška, biv. občinskega tajnika na Blokah. Rajni Zakrajšek se je rodil 14. IX. 1908 v vasi Fara. Kot občinski tajnik je zlasti deloval v občini na Blokah, begunska leta je preživel v Italiji, v Argentino je pa prišel 22. V. 1948. Dalj časa je živel v kraju San Justo, v zadnjih letih pa v Ramos Mejia, kjer je na stanovanju v ulici Alvarado 350. K zadnjemu počitku so ga spremili rojaki dne 18. XI. 1955 na pokopališče v San Justo. Pogrebne obrede je opravil č. g. Janez Kalan. Naj počiva v miru v argentinski zemlji, njegovim sorodnikom pa nam iskreno sožalje.

Družinska sreča. V družini g. Petra Ranta in njegove žene ge. Regine roj. Lesar se je rodil sinček, ki je pri krstu dobil ime Gregorij-Martin. Srečni družini nam čestitke.

RAMOS MEJIA

V nedeljo 23. oktobra t. l. se je vrnil občni zbor krajevnega odbora Društva Slovencev v Ramos Mejia. Odbor je v svojem poročilu podal pregled o izvršenem delu v pravkar minuli poslovni dobi. Člani so poročili z zanimanjem sledili in ga odobrili. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen stari odbor. Na svojih mestih so ostali tudi vsi dosednji društveni zaupniki za posamezna okrožja.

Po občnem zboru je imela gdč. Sonja Čopova zanimivo predavanje o Slovencih v Braziliji. Povedala nam je svoje vtise z Mednarodnega evharističnega kongresa v Rio de Janeiro. Predavanje je bilo zanimivo in živahno odobravanje. Nas je zlasti dimila njena ugotovitev, da se nam rojaki v Braziliji ne počutijo dobro zaradi osamelosti. Med seboj so razkropljeni, povezanost med njimi je zaradi ogromnih razdalj nemogoča. Osamelost pa človeka ubija in zato se nič ne čudimo trditvi, da nas argentinske Slovence zavdajo za našo skupnost in si žele priti med nas in med nami ostati.

ČETRTI SLOVENSKE SOCIALNI DAN V ARGENTINI

Tudi letos je bil v Ciudadeli. Vabilu stalnega pripravljalnega odbora za prirejanje socialnih dni se je odzvalo lepo število rojakov, ki so se zbrali v nedeljo 20. t. m. v ciudadelski župnijski dvorani. Za vse je imel sv. mašo direktor slov. dušnih pastirjev v Argentini g. Anton Orehar. Med sv. mašo je imel tudi pridigo o duhovnem in socialnih pomenu družine.

Svobodna Slovenija, št. 45. - 24. novembra 1955

OSEBNE NOVICE

Visoka čast in služba

Šolska sestra Gregorija Šušnik je 19. novembra odšla v Rim, ker je bila izvoljena kot svetovalka za Južno Ameriko pri vrhovnem vodstvu kongregacije. Čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova!

SLOVENC V ARGENTINI

PUŠČAVSKI LISJAK STANOVNIK

Slovenski motociklist Miran Stanovnik je uspešno končal letosnji reli Puščavski izziv v Združenih arabskih emiratih, eno najtežjih vzdržljivostnih preizkušenj. Po 2.100 kilometrih sipin sta bila najhitrejša zmagovalca letosnjega dakarskega relija Francoza Cyril Despres med motociklisti in Stephane Peterhansel med avtomobilisti. Vrnitev po lanski hudi poškodbi je Stanovniku povsem uspela, saj je skupno osvojil deveto mesto, v svojem razredu maraton pa je prepričljivo zmagal. Reli je končal tudi drugi slovenski predstavnik Tomo Merhar.

NAJBOLJŠI PLESNI PAR

Slovenski plesni par Mira Cigoj in Anastazija Novožilova je na Dunaju ubranil naslov svetovnih prvakov v kombinaciji desetih plesov. V hudi konkurenci 36 najboljših plesnih parov sveta sta se na najvišjo stopničko zavihtela pred srebrnima Nemcema in bronastima Rusoma.

TUDI MLADI NOGOMETŠKI NISO MOGLI

V povratni tekmi dodatnih kvalifikacij za evropsko prvenstvo nogometarjev do 21 je Nizozemska v Heerenveenu premagala Slovenijo z 2:0. Oba gola je dosegel Huntellar. Ker se je prva tekma v Celju končala brez zadetkov, so se na prvenstvo uvrstili Nizozemci, Slovenci pa so izpadli.

SREBRNI JEREB

Slovenski judoist Sašo Jereb je na evropskem prvenstvu za mlajše člane do 23 let v Kijevu v kategoriji do 73 kg osvojil srebrno odličje in tako ponovil uspeh z lanskega prvenstva v Ljubljani, ko je bil prav tako drugi. V finalu je Jereba premagal italijanski judoist, branilec naslova iz Ljubljane, Marco Maddaloni.

MANKOČ PRIDNO NABIRA MEDALJE

Plavalec Peter Mankoč je na mednarodnem plavalnem mitingu v Zagrebu v soboto zabeležil kar dve zmagi. Mankoč je bil najboljši na 50 m hrbtno, kjer je s 25,07 dosegel celo rekord mitinga, po pričakovanju pa je slavil na 100 m metano s 54,15. V tej disciplini je bil Mankoč tudi dobre pol sekunde (54,70) hitrejši kot pred tednom dni na uvodni tekmi svetovnega pokala v Durbanu.

KDO PROTI „NAŠIM“?

Znane so ekipe, ki se bodo s slovensko žensko in moško odbojarsko reprezentanco pomerile v kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu leta 2007. Moška reprezentanca se bo v kvalifikacijski skupini F pomerila z Nizozemsko, Makedonijo in zmagovalcem dvoboja Gruzija - Švedska, ženska pa v kvalifikacijski skupini E s Srbijo in Črno Goro, Finsko in Luksemburgom.

ŠPORTNO PLEZANJE V KRANJU

Desetih zapored se je sezona svetovnega pokala v športnem plezanju končala s finalom v dvorani Zlato polje v Kranju. Tako kot lani tudi tokrat z vidnim deležem slovenskih reprezentantov. Na stopničkah sta bili Maja Vidmar, ki je bila druga in Natalija Gros, ki je bila tretja. Mina Markovič je v svojem prvem finalu zasedla peto mesto, Tomaž Valjavec pa je bil osmi.

SP UMETNOSTNEGA KOTALKANJA

Na svetovnem prvenstvu (SP) v umetnostnem kotalkanju so z nastopi končali mladinci in mladinke. Izvrstno je nalogo opravila kotalkarica Lucija Mlinarič, saj je v konkurenci 34 tekmovalk iz 20 držav osvojila kar dve srebrni medalji. Druga je bila namreč v prostem programu (po prvem delu je celo vodila) in v kombinaciji. Tako je sklenila odlično sezono, saj je bila druga (takrat med članicami) tudi na svetovnih igrah neolimpijskih sportov.

SVETOVNO KEGLJANJE

S finalnimi obračuni se je zaključil 41. QubicaAMF svetovni pokal v bowlingu, ki ga je ves teden gostila ljubljanska Arena Vodafone live. Po odličnih igrah in vodstvu po petih dneh tekmovalja sta po pričakovanjih slavila Američanka Lynda Barnes in Kanadčan Michael Schmidt, a kljub vsemu je 154 tekmovalk in tekmovalcev iz 84 držav ta teden na bowling stezah Arene pripravilo kar nekaj presenečenj.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: eslovenia@sinectis.com.ar

Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Urednik: Tone Mizerit / Sodelovali so: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Franc Šušnik, Martin Šušnik, Marko Vombergar, Tone Rode, Pavlina Dobovšek, Vinko Rode. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po poti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko potjo. Z navadno potjo 85 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebnne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog - Nevropsihiater. Konzultorij na Caballito in Tabladi. Ordinira ob torkih in četrkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-4409-4437.

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

CATERING

Cocina & Fusión. Srečanja — Praznovanja — Sprejemi. Najboljša okusna postrežba! **Julio Lallire, Chef Ejecutivo.** Tel.: 4641-6986; mobilni: 15 5564-2831; e-mail: jullace@yahoo.com.ar

TURIZEM

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu H. Yrigoyen 2742 - San Justo Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Añich, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

CAROCOCINA.COM

CATERING

Kvalitetna kuhinja Tel.: 4720-0038 / Cel.: 15 5743-2360 www.carococina.com Chef Carolina Potočnik

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

21. novembra 2005

1 EVRO 239,651T
1 US dolar 205,151T

OBVESTILA

SOBOTA, 26. novembra:

Pri Slovenski kulturni akciji Andrejka Dolinar razstavlja olja, akrile, risbe in grafike, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše. Isti večer bo na ogled in na voljo knjiga „Temno zelenje“, Vinka Rodeta, ki je izšla pri celjski Mohorjevi.

NEDELJA, 27. novembra:

50. SLOVENSKI DAN v Slovenski vasi v Lanusu.

SREDA, 30. novembra:

Učiteljska seja voditeljic, zadnja v letu, v Slovenski hiši ob 20. uri.

SOBOTA, 3. decembra:

V Jurčičevi toli v Carapachayu ob 19. uri sklep tole in Miklavževanje.

Zaključek Prešemove tole v Castelarju ob 17. Nato miklavževanje.

Zaključek Rožmanove tole, ob 18. v San Martinu.

NEDELJA, 4. decembra:

V Rožmanovem domu tradicionalno srečanje. Ob 11.30 sv. maša, nato kosilo.

V Balantičevi toli v San Justo zaključek tole. Ob 8. zahvalna maša; ob 17. prireditev; ob 20. prihod sv. Miklavža.

ČETRTEK, 8. decembra:

Prvo sveto obhajilo slovenskih otrok, ob 10. uri v cerkvi Marije Pomagaj.

„Pričevanje v zvestobi“ 50. SLOVENSKI DAN

v nedeljo, 27. novembra, v Slovenski vasi.

- Ob 11.15 v Hladnikovem domu zbiranje gostov
- Ob 11.30 dviganje zastav in nato sv. maša v cerkvi Marije Kraljice.
- Ob 13.30 slavnostno kosilo.
- Ob 17.00 kulturni program:

- Slavnostni govornik: **dr. Andrej Fink**
- Folklorni plesi in pevski nastopi
- Sodelujejo vsi slovenski domovi.
- Nato prosta zabava. Sodeluje Slovenski instrumentalni ansambel.

To nedeljo vas pričakujemo. Ne bo vam žal!

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

vabi na odprtje razstave, ki bo 26. novembra 2005 ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše. Razstavlja

Andrejka Dolinar

olja, akrile, risbe in grafike

Isti večer bo na ogled in na voljo knjiga „Temno zelenje“, Vinka Rodeta, ki je izšla pri celjski Mohorjevi.

Razstava bo odprta tudi v soboto, 3. decembra, od 19. ure dalje.

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V soboto, 5. novembra zvečer, je v slovenski hiši predaval **glaceolog ing. Peter Skvarča**. Predavanje „Vročna točka na mrzlem kontinentalnem ledu“ je bilo pod okriljem SKA.

Isti večer je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **molitvena ura za nove duhovniške poklice** med nami. Letomje geslo je: „Evharistija je vir in virnik našega življenja in dela“.

V nedeljo, 6. novembra po maši je Zveza slovenskih mater in žena - odsek Pristava imela **predstavitve knjige „Moja zgodba“** pod vodstvom Marjane Batagelj.

V četrtek, 10. novembra popoldne je bil v Slovenski hiši **izredni občni zbor Zveze slovenskih mater in žena -ABEM-**. Vodila ga je predsednica Pavlina Dobovšek. Sledila je seja odbora.

Isti dan zvečer je bila **seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije** pod vodstvom podpredsednice prof. Nede Vesel Dolenc.

Od 11. do 13. novembra so bile v domu duhovnih vaj **Maria Auxiliadora** v San Miguelu **duhovne vaje za moše in fante**. Vodil jih je lazarist g. Pavle Novak.

V soboto, 12. novembra je bila **zaključna prireditev na Srednješkem tečaju** ravnatelj Marka Bajuka,

obenem s **praznovanjem 45. obletnice tečaja**.

V torek, 15. novembra je Zveza slovenskih mater in žena priredila **romanje v San Nicolás** pod vodstvom ge. Pavle Škraba.

V četrtek, 17. novembra je imela **Zveza slovenskih mater in žena odsek San Martín, svoj redni mesečni sestanek**. Vodila ga je Polona Makek. Sledilo je „Srečanje v kuhinji ob pripravi drobnega peciva“.

V petek, 18. novembra je bila v Slovenskem domu Carapachay **seja Medorganizacijskega sveta**.

V soboto, 19. novembra je v mali dvorani Slovenske

hiše **dr. Andrej Fink imel predavanje na snov „Identiteta in politika južne Amerike“**. Večer je bil pod okriljem Slovenske kulturne akcije.

V nedeljo, 20. novembra je bil **praznik Kristusa Kralja**. Osrednja prireditev je bila v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Začela se je s sveto mašo, ki jo je daroval delegat prelat dr. Jure Rode. Spominjali smo se 100. obletnice Škofovih zavodov, 80. obletnice ustanovitve praznika Kristusa Kralja in 70. obletnice Evharističnega kongresa v Ljubljani. Po sv. maši je bila proslava v cerkvi: bilo je petje, recitacija in govor g. Janeza Jereba.

D-ova za tiskovni referat Zedinjene Slovenije

Sklep tole Josipa Jurčiča

in Miklavževanje

v soboto, 3. dec. 2005, ob 19. uri
Vsi lepo vabljeni!

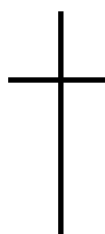
ŠKULJEVI iz San Martina (Marko, Marta, Niko, Luka in Marijan) imamo novo telefonsko številko: **4841-0413**

V nedeljo, 4. decembra bo v **Rožmanovem domu**

Tradicionalno srečanje

Ob 11,30 sv. maša nato domače kosilo
Lepo vabljeni!

Sporočamo, da je 15. novembra, v 84. letu starosti, odšla k Bogu po zasluženem plačilo

Sestra Benigna Polh

Slovenske tolske sestre

San Lorenzo, prov. Santa Fé

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija bo tudi letos organizirala tolsko kolonijo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih. Datum je predviden v prvi polovici januarja. Kolonijo bo vodila **Ani Klemen s sodelavci**. Podrobnosti bomo na objavi.

Starše vabimo, naj že sedaj predvidevajo vpis otrok v to lepo dejavnost. Prijave in podrobnosti v društveni pisarni.

Društvo Zedinjena Slovenija

Sklepna prireditev Balantičeve tole

4. decembra, 2005

Ob 8. zahvalna maša

Ob 17. prireditev

Ob 20. prihod sv. Miklavža

Vabljeni starši in prijatelji Balantičeve tole.

Zaključek Rožmanove tole

bo v soboto, 3. decembra

Začetek ob 18. uri:

-zahvalna sv. maša

-otroška igra „Od kod si, kruhek?“

-obisk sv. Miklavža

Miklavžev tajnik bo deloval od 18. ure dalje.

Vsi lepo vabljeni!

TUDI ATLAS SE PRENAVLA

Založba Mladinska knjiga je v sodelovanju z Geodetskimi zavodom Slovenije izdala četrto, prenovljeno izdajo Atlasa Slovenije. Prva izdaja Atlasa je izšla leta 1986, od takrat pa je doživel več prenov in posodobitev. Dvajsetletnico Atlasa so zaznamovali z novo izdajo, ki so jo predstavili v Cankarjevem domu.

DAROVALI SO

Zveza slovenskih mater in žena se toplo zahvaljuje vsem, ki so darovali v dobrodelni sklad: družina Jurkovič iz Ljubljane, za pomoč rojakom 200 evrov; v spomin ge. Jelice Fajdiga por. Stariha teta in stric Kočar 200 pesov; namesto cvetja na grob ge. Jelice Fajdiga por. Stariha neimenuvani s Pristave 100 pesov. **Bog povmi dobrotnikom!**